

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia: Historia económica

Materia	Historia: Historia económica			
Código	V03G100V01103			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Facal Rodríguez, María Jesús Isabel			
Profesorado	Facal Rodríguez, María Jesús Isabel			
Correo-e	cfacal@uvigo.es			
Web	http://cfacal.webs.uvigo.es/			

Descrición xeral A materia Historia Económica Mundial ten por obxecto iniciar aos estudantes de Economía no estudo do longo prazo e das grandes transformacións na organización económica das sociedades humanas, co fin de comprender cómo foronse conformando as bases da economía actual.

Ofrece una visión panorámica dos cambios económicos, industriais e organizativos ao longo da historia, usando ferramentas teóricas e empíricas tanto da economía como de outras ciencias sociais próximas. Así, ten por obxecto analizar o desenvolvemento da economía internacional e as grandes fases do crecemento económico moderno. Observar e analizar os efectos de acontecementos cruciais sobre a realidade socioeconómica.

□ Investigar as implicacións dos cambios nas institucións económicas de carácter global □por exemplo, o patrón ouro, os bloques comerciais, FMI, ou a OMC□ e os efectos do cambio tecnolóxico a curto, medio e longo prazo.

Competencias

Código	
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Desenvolver sensibilidade respecto ao medio ambiente e compromiso cunha economía sustentable
C2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
C3	Coñecer o marco institucional da economía
C4	Capacidade para situar a economía na súa evolución histórica
C5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
C6	Adquirir coñecementos de Análise económica
C7	Comprender o entorno empresarial
C8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
C9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
D1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
D2	Capacidade de traballar en equipo
D4	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Interpretación y comprensión de los conceptos económicos e historiográficos fundamentais.	C2
□ Coñecer o marco institucional da economía.	C3

Comprender el proceso de nacimiento y transformación de las principales instituciones económicas a lo largo del tiempo			C3
Coñecer o sistema europeo de contabilidade nacional			C6
☐ Saber situar a economía na súa evolución histórica.			C4
Distinguir los condicionantes y las fuerzas que impulsan o frenan el crecimiento económico en el largo plazo			C5
Capacidade para a búsqueda de información económica, analizar a evolución dunha economía e a sua comparación con outras economías			C8
☐ Entender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos.			C5
Manejo e interpretación de los contenidos de textos y representaciones gráficas			C6 C8
Capacidade para a análise crítica sobre as ferramentas a utilizar e na interpretación dos resultados, a nivel individual ou de grupo			C8 D5 D7
☐ Posuír habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido.			C8
Consideración de los valores y principios cívicos como factores integrantes del análisis de los hechos económicos			D1
Fomentar la calidad, claridad y precisión en la expresión para argumentar de forma coherente			D5
☐ Desenvolver sensibilidade respecto ao medio e compromiso cunha economía sustentable.		B1	
Fomentar la capacidad de organización de conocimientos y su exposición, oral o escrita, de manera clara, adecuada y eficiente	A4		D5
☐ Ser capaz de traballar en equipo.	A3 A4		D2
Tratamiento e interpretación de los conocimientos de forma sintética y crítica	A3		D7
☐ Amosar espírito emprendedor e capacidade de liderado, incluíndo a empatía co resto de persoas.			D1 D2 D4
Aplicación de los conocimientos en la evolución de los hechos económicos a la comprensión de los problemas más recientes de naturaleza económica y sus efectos.			C5
☐ Ter habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas.			D5
☐ Evidenciar competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia.			D5
☐ Fomentar a actitude crítica e autocrítica.			D7
☐ Exercitar habilidades de aprendizaxe autónoma que abran campos para a innovación.			C7 C9

Contidos

Tema	
1. Introducción á Historia Económica Mundial	Historia Económica e crecemento económico. Periodificación e conceptos básicos para a análise na Historia Económica.
2. As economías europeas preindustriais	As flutuacións seculares da economía preindustrial. Poboación, produción e distribución do produto agrario. Evolución do comercio e da manufactura.
3. Revolución Industrial, difusión da industrialización e Segunda Revolución Industrial: (1760-1983)	Crecedemento económico moderno e o novo marco institucional. O proceso de industrialización: factores de produción e innovacións da Primeira Revolución Industrial. Revolución Industrial en Gran Bretaña, a difusión da industrialización no século XIX A gran diverxencia (1870-1914). A Segunda Revolución Industrial (1873-1983).
4. As relacións internacionais no século XIX e a Primeira Globalización (1870-1914)	A gran diverxencia (1870-1914). O comercio internacional e a Primeira Globalización 1870-1913. O movemento internacional de factores: capitais e migracións. O sistema monetario internacional: o Patrón Ouro.
5. A economía mundial no século XX	Os problemas económicos do período de entreguerras. 1919-1939. A economía internacional na época dourada do capitalismo (1950-1973). A crise económica de 1973 e as respostas da economía capitalista. As modificacións na economía mundial a partir de 1973: a Segunda Globalización, a Terceira Revolución Industrial, o comercio internacional.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	45	75
Seminario	15	30	45
Titoría en grupo	5	2	7

Probas de resposta curta	1	6	7
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	15	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Dúas horas semanais. Mediante esta metodoloxía, co apoio audiovisual, presentarase de maneira sintética, secuencial e motivadora os aspectos claves dos contidos fundamentais da materia. As primeiras estarán adicadas a ofrecer unha visión panorámica da materia e conceptos básicos de historia económica; as restantes sesións estarán destinadas a exposición do temario. A pesar de que o método destas sesións é fundamentalmente expositivo, promoverase a participación activa do estudantado.
Seminario	Realizaránse 6 (duración por sesión 2h,30'). Esixirá un traballo previo a sesión, que consistirá na lectura dun tema sinalado, así como a redacción dun pequeno documento coas ideas e argumentacións máis relevantes da lectura. Na propia sesión, expondranse e debatiranse as lecturas. Concíbese como un proceso de aprendizaxe continuado. É una instancia para socializar, depurar e sintetizar os coñecementos adquiridos na preparación da sesión. O obxectivo é preparar o estudantado para a comprensión do material de traballo proposto
Titoría en grupo	Realizaránse 2 sesión de titoría en grupo, de 2h 30' cada unha. Previamente a celebración da sesión, a profesora seleccionará cuestións clave dos contidos da materia, a tratar pola súa importancia ou dificultade. O alumnado deberá elaborar para estas sesións un esquema de dúbidas ou realizar preguntas sobre esas cuestións clave. Tamén servirán estas sesións para resolver dúbidas xerais sobre o contido da materia ou de temas traballados nos seminarios.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	As preguntas realizadas polo alumnado para estas sesión serán resoltas. Así mesmo a profesora tratará de resolver dúbidas xerais sobre os contidos da materia.
Seminario	A profesora realizará preguntas o alumnado sobre o contido do material de traballo e responderá as dúbidas que xurdan.
Lección maxistral	As dúbidas sobre as explicacións das clases maxistras non resoltas na aula poderanse expor na hora de titoría no despacho da profesora (nº 431).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Seminario	A través de seis seminarios: Avaliaránse os traballos prácticos consistentes na lectura dun tema ou parte dun tema, na redacción dun informe ou síntese, na súa exposición e defensa. Evaluaráse a coherencia e calidade do traballo, esquema, síntesis ou mapa conceptual, ou a valoración dos exercicios (comentario e análise de gráficos, series estadísticas, ou textos, a resolución de cuestións e problemas). Valoraráse a asistencia, a participación, o cumprimento, a aptitude, os aspectos formais (redacción, sintaxis, ortografía, ...) así mesmo a expresión oral.	24	A3 A4	C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9	D1 D2 D4 D5 D7
Titoría en grupo	Valoraráse: a) Asistencia b) Envío do material requerido na súa forma correcta c) A capacidade de formulación de dúbidas e preguntas significativas ou a resolución das mesmas.	6	A3 A4	C8 C9	D1 D4 D5 D7

Probas de resposta curta	Realizaráse o día do examen final.	20		C2	D5
	Valorarase as respostas sintéticas sobre preguntas relacionadas coas prácticas dos seminarios.			C3	
				C4	
				C7	
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Realizaranse o día do examen final.	50	A3	C2	D5
	Avaliaranse os contidos teóricos da materia.		A4	C3	D7
				C4	
				C7	
	As respostas tendrán que estar estruturadas, e razoadas correctamente. Valorarase a redacción correcta, clara e comprensibel.			C8	
				C9	

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. A avaliación contida nesta guía docente está dirixida a alumnas e alumnos de **ensinanza presencial**.
2. A titoría en grupo é de **asistencia obrigatoria**.
3. Os seminarios son actividades de **asistencia obrigatoria**.
4. En conxunto, seminarios e titoría en grupo, deben completar **7 sesións de asistencia, como requisito que o alumnas e alumnos deben cumprir para seren evaluadas/os por esta actividade**.
5. **A nota final resultará de:**

A) Examen final no que se valoran o coñecemento dos contidos e as habilidades adquiridas durante o curso:

a.1) Por preguntas de resposta larga sobre as sesións maxistras: 50% da nota final

a.2) Por preguntas de resposta curta, relacionadas coas lecturas realizadas para os seminarios: 20% da nota final

A.3) No suposto que no examen final somentes se fagan preguntas de resposta longa a puntuación será 70%.

B) Traballos prácticos e participación desenvolvidos nas 6 sesións de seminarios: 24 % da nota final. Sempre que, ademáis, a/o alumna/o, **obteña un 4 no examen final**.

C) Presentación de esquema de dúbidas ou preguntas nas 2 sesións de titoría de grupo: 6% nota final.

6. A cualificación correspondente á avaliación continua (traballos prácticos en seminarios, presentación de dúbidas ou preguntas nas titorías de grupo) gardarase para todas as convocatorias do presente curso académico.

7. **Avaliación de Xullo:** seguirá os mesmos criterios que os do examen final.

8. Para o alumnado que renuncia á ensinanza presencial: o 100% da nota final obterase mediante un examen final escrito.

9. Datas e horarios das probas de avaliación final:

<http://fccee.uvigo.es/calendario-exames-201718.html>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Baten, Joerg, **A History of the global economy.1500 to the present**, Cambridge University Press, 2016

Cameron, R.; Neal, L., **A Concise Economic History of the World: From Paleolithic Times to the Present**, 5ª, Oxford University Press, 2016

Feliú, G.; Sudrià, C., **Introducción a la historia económica mundial**, 2ª edición, Universidad de Valencia, 2013

Palafox, J. (ed), **Los tiempos cambian. Historia de la economía**, Tirant Humanidades, 2013

Tello Argay, E. (coord), **Guía práctica de historia económica mundial**, UAB publicaciones, 2005

Bibliografía Complementaria

Allen, R. C., **Historia económica mundial: una breve introducción**, Alianza, 2011

Allen, R. C., **Global economic history : a very short introduction**, Oxford University Press, 2011

Cameron, R. y Neal, L., **Historia Económica Mundial. Desde el paleolítico hasta el presente**, Alianza, 2005

Camps Cura, E., **Historia Económica Mundial. La formación de la economía internacional (siglos XVII-XX)**, McGraw Hill, 2013

Comín, F., **Historia económica mundial. De los orígenes la actualidad**, Alianza, 2011

Comín, F. Hernández, M. Llopis, E., **Historia Económica Mundial. Siglos X-XX**, Crítica, 2005

De Vries, J., **La revolución industrial. Consumo y economía doméstica desde 1650 hasta el presente**, Crítica, 2009

Frieden, J. A., **Capitalismo Global: el transfondo económico de la historia del siglo XX**, Crítica, 2007

Graff, M.; Kenwood, A.G and Loughheed, A.L., **Growth of the international economy, 1820-2015**, 5ª, Routledge, 2011

Hobsbawm, E. J., **Historia del siglo XX: 1914-1991**, Crítica, 1995

Kenwood, A.G. and A.L. Loughheed, **Historia del desarrollo económico internacional**, Itsmo, 1995

Kriedte, P., **Fudalismo tardío y Capital Mercantil**, Crítica, 1989

Maddison, A., **La economía mundial: una perspectiva millonaria**, Mundi-Prensa, 2002

Tortella, G., **Los orígenes del siglo XXI. Un ensayo de historia social y económica contemporánea**, Gadir, 2005

Zamagni, V., **Historia Económica de la Europa Contemporánea**, Crítica, 2001

Williamson, J.G., **Trade and poverty : when the Third World fell behind**, Mit Press, 2011

Williamson, J.G., **Comercio y Pobreza, Cuándo y cómo comenzó el atraso del Tercer Mundo**, Crítica, 2014

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Economía: Economía mundial/V03G100V01202

Economía española/V03G100V01301

Política económica/V03G100V01504

Economía política e das institucións/V03G100V01913

Historia económica de España/V03G100V01906

Técnicas cuantitativas para a análise económica/V03G100V01914

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Ciencia política: Ciencia política/V03G100V01101

Economía: Economía mundial/V03G100V01202

Outros comentarios

1. Aconséllase un traballo regular, sistemático, ao longo do cuadrimestre, tanto no referido aos contidos teóricos, transmitidos nas clases maxistras, como nos traballos de seminario.

2. As alumnas e alumnos terán en conta que se avaliará:

- Participación e realización das tarefas nos seminarios (26% da nota final). A asistencia a estas sesións é obligatoria.
- Participación e realización de tarefas nas titorias de grupo (4% da nota final). A asistencia a estas sesións é obligatoria.
- Coñecementos teóricos (50% da nota final)
- Coñecemento sobre as lecturas realizadas nos seminarios (20% da nota final).

3. Na parte práctica, como na teórica, será especialmente tido en conta o interese demostrado e a calidade das intervencións, ben sexa dentro dos grupos de traballo que se formen, ben individualmente.

4. Convén lembrar que para aprobar esta materia hai que ter aprobada cada unha das partes, teórica e práctica, tal e como se explica no apartado referido á avaliación, desta Guía.

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se levan a cabo na materia, e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico, derivados da dinámica da clase e do grupo de destinatarios real, ou pola relevancia das situacións que poidesen xurdir.

Así mesmo, achegaráselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo. Utilizaráse para elo a plataforma TEMA (CLAROLINE) en fatic.uvigo.es.